

การจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา: วิ่งเทรล New Normal เพื่อส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ

SPORTS TOURISM MANAGEMENT: TRAIL RUNNING NEW
NORMAL TO PROMOTE TOURISM CHAIYAPHUM PROVINCE

¹อัญชลี ชัยศรี, ²ทศไนยวรรณ ดวงมาลา และ ³สุนทร ปัญญาพงษ์

¹Anchalee Chaisri, ²Thudsanaiyawan Doungmala and ³Soonthorn Panyapong

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ประเทศไทย

Rajabhat Chaiyaphum University, Thailand

¹anchaleechaisri@gmail.com, ²Thassanai@cpru.ac.th, ³Soonthom@cpru.ac.th

Received: September 2, 2023; **Revised :** November 2, 2023; **Accepted :** December 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา : วิ่งเทรล จังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 12 คน นักวิชาการ 4 คน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ 4 คน จากผลวิจัยพบว่า ศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา : วิ่งเทรล จังหวัดชัยภูมิประกอบด้วย 1) ด้านสิ่งที่ดึงดูดใจ จากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่อุทยานแห่งชาติไทรทอง อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อุทยานแห่งชาติภูแลนคาและอุทยานแห่งชาติตาตโตน 2) ด้านความสะดวกในการเดินทาง นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เดินทางมาร่วมกิจกรรมวิ่งเทรลด้วยรถยนต์ส่วนตัว การคมนาคมขนส่งภายในอุทยานฯ สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกสบาย มีสถานที่จอดรถเพียงพอและปลอดภัย 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้นักท่องเที่ยว ร้านค้าอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวและชุมชน ร้านอาหารสำหรับบริการที่หลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการ และ4) ด้านการบริการที่พัก ได้แก่ มีจำนวนที่พักที่เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมวิ่งเทรล มีความหลากหลายด้านราคาและบริการที่เหมาะสม

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวเชิงกีฬา; วิ่งเทรล; ส่งเสริมการท่องเที่ยว

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

³ รองศาสตราจารย์ ดร. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Abstract

The purposes of this research were to; Studying the potential of organizing sports tourism: trail running, Chaiyaphum Province. Qualitative research is collecting data from 12 entrepreneurs or people involved in the tourism industry, 4 academics and 4 government officials. The research results it was found that The potential for organizing sports tourism: trail running in Chaiyaphum Province consists of 1) attractive things from natural tourist attractions Including Sai Thong National Park ,Pa Hin Ngam National Park .Phu Laen Kha National Park and Tat Ton National Park 2) Convenience of travel tourist Most came to join the trail running activity by private car. Transportation within the park can easily access tourist attractions. There are adequate and safe parking spaces. 3) Facilities include basic utilities for tourists. The store is near tourist attractions and communities. Restaurants for a variety of services that are sufficient to meet needs, and 4) Accommodation services, including a sufficient number of accommodations for the number of participants in trail running activities. There is a variety of prices and reasonable services.

Keywords : Sports Tourism ; Trail Running ; Promote Tourism

บทนำ

ก่อนสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มูลค่าการตลาดของอุตสาหกรรมกีฬาของประเทศไทยมีมากกว่า 2 แสนล้านบาท และมีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องถึงร้อยละ 4-5 ต่อปี และมีจำนวนคนเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายเพิ่มขึ้นทุกปี จากรายงานสุขภาพคนไทย พ.ศ. 2564 ประเมินการว่า คนไทยออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาโดยเฉพาะ การเดินหรือวิ่งมีจำนวนร้อยละ 25 ของประชากรทั้งหมดหรือประมาณ 16 ล้านคน และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2565 - 2570) ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมและสนับสนุนการ พัฒนาอุตสาหกรรมกีฬา (Promotion of Sport Industry) ภาครัฐได้พยายามผลักดันแนวทางต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนการจัดกิจกรรมและมหกรรมการกีฬาระดับนานาชาติ และการจัด กิจกรรมกีฬาเชิงพาณิชย์ของภาคเอกชน (International Sport Events & Private Sport Events) เพื่อเสริมสร้างการท่องเที่ยวเชิงกีฬา การสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (สนาม แข่งขันกีฬา สถานที่จัดกิจกรรม และมหกรรม การกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว ระบบขนส่งคมนาคม ฯลฯ) ให้รองรับการจัด กิจกรรมและมหกรรม การกีฬา เพื่อการท่องเที่ยว และการส่งเสริมอุตสาหกรรมกีฬาในจังหวัดที่มีศักยภาพเหมาะสม การสนับสนุนการพัฒนา อุตสาหกรรมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา การพัฒนาองค์ความรู้ ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยอำนวยความสะดวกในการ

ดำเนินงานตาม แผนการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมการกีฬาเป็นต้น (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2565)

จากที่กล่าวมา สะท้อนให้เห็นได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศอย่างมาก การท่องเที่ยวเชิงกีฬานับว่ามีบทบาทสำคัญกลายเป็นการท่องเที่ยวทางเลือกที่ได้รับความนิยมในระยะเวลาสองสามทศวรรษที่ผ่านมาและมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ผู้ชื่นชอบกีฬาและนักท่องเที่ยวมีโอกาสได้ทำกิจกรรมการแข่งขันกีฬาผสมผสานไปกับการท่องเที่ยวอื่น ๆ ซึ่งนอกจากนักท่องเที่ยวจะได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาแล้ว การใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวยังสามารถสร้างรายได้ให้แก่ภาครัฐและกระจายสู่ชุมชนอีกด้วย การท่องเที่ยวเชิงกีฬาจึงสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งจากภายในและต่างประเทศให้เข้าสู่การแข่งขันกีฬาและชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ ได้ (Fourie and Spronk, 2011) การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของกิจกรรม ผู้คนและสถานที่ที่มีเอกลักษณ์ (Mike Weed, 2008) กีฬาและกิจกรรมเป็นเครื่องมือทางการตลาดที่ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมและสถานที่ท่องเที่ยวสู่สาธารณะ แม้ว่ากีฬาและการท่องเที่ยวจะเป็นกิจกรรมที่แยกส่วนกัน แต่กิจกรรมเชิงกีฬา(Sport event) ก็สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในพื้นที่และเป็นส่วนที่กำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวตามกระแสของการดูแลสุขภาพ การออกกำลังกายและการเป็นอยู่ที่ดี (สัจจา ไกรศรีรัตน์, 2560)

อีเวนท์งานวิ่งเทรลเป็นกีฬาหรือกิจกรรมซึ่งประกอบด้วย การวิ่งและการเดินเขาท่ามกลางเส้นทางธรรมชาติ ในประเทศไทยแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับการตอบรับจากงานอีเวนท์วิ่งในรูปแบบเทรลเป็นจำนวนมากเช่นกัน เนื่องจากสถานที่และบรรยากาศในช่วงปลายฝนต้นหนาวมีทิวทัศน์ที่สวยงามและยังประจวบเหมาะกับการเปิดงานสถานที่ท่องเที่ยวในรูปแบบภูเขาหลายที่ เช่น ภูเรือ ภูกระดึง จังหวัดเลย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาและอุทยานแห่งชาติไทรทอง จังหวัดชัยภูมิ เป็นต้น แต่เนื่องจากในปี 2564 ได้เกิดสถานการณ์โควิด 19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้จากการท่องเที่ยว

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น หากมีการศึกษาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา : วิ่งเทรล รูปแบบใหม่ภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จะสามารถนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา : วิ่งเทรล จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant)

เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 คนประกอบด้วย

1) ภาครัฐ หมายถึง ผู้รับผิดชอบด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาหรือ ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยว จำนวน 4 คน

2) ภาคเอกชน หมายถึง ผู้ประกอบการด้านธุรกิจการท่องเที่ยว หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 12 คน

3) นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 4 คน

สำหรับวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews).

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา : วิ่งเทรล ประกอบด้วย 1) สิ่งที่ตั้งใจ 2) ความสะดวกในการเดินทาง 3) สิ่งอำนวยความสะดวก 4) การบริการที่พัก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Research) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว นำมาเรียบเรียงแล้วมาแยกแยะจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่แตกต่างกัน ข้อมูลใดควรอยู่ด้วยกัน แล้วหาความสัมพันธ์ของหมวดหมู่ประเภทต่าง ๆ เรียกว่า การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) จากนั้นนำมาเรียบเรียงเขียนเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึกด้านศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา: วิ่งเทรล จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 1) ด้านสิ่งที่ดึงดูดใจ 2) ด้านความสะดวกในการเดินทาง 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และ 4) ด้านการบริการที่พัก

1. ด้านสิ่งที่ดึงดูดใจ (Attraction) จัดเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นสิ่งจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น ในจังหวัดชัยภูมิมีศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมวิ่งเทรลเป็นรูปแบบการวิ่งแบบผจญภัยในพื้นที่ตามธรรมชาติ โดยมีพื้นที่ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ จำนวน 4 แห่ง ดังนี้

1.1 อุทยานแห่งชาติตาดโตน อำเภอเมืองชัยภูมิ

1.2 อุทยานแห่งชาติภูแลนคา อำเภอเมืองชัยภูมิ

1.3 อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต

1.4 อุทยานแห่งชาติไทรทอง อำเภอหนองบัวระเหว

โดยพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ทั้ง 4 แห่งถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีชื่อเสียงและความสวยงาม มีความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ประกอบไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น พันธุ์ไม้ ของป่า สัตว์ป่านานาชนิด ตลอดจนทิวทัศน์ ป่า และภูเขาที่สวยงาม ในการจัดกิจกรรมวิ่งเทรล ซึ่งเป็นรูปแบบการวิ่งแบบผจญภัยในพื้นที่ตามธรรมชาติ สัมผัสสายหมอก จุดชมวิวของอุทยานฯ แตกต่างจากการวิ่งในสวนสาธารณะ สนามกีฬา ที่เป็นทางวิ่งบนทางเรียบเป็นส่วนใหญ่ การวิ่งเทรลจึงเป็นการวิ่งที่สามารถนำให้นักวิ่งได้สัมผัสธรรมชาติรอบตัวได้เป็นอย่างดี

โดยในช่วงก่อนสถานการณ์โควิด-19 สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีการจัดกิจกรรมวิ่งเทรล ครั้งที่ 1 ณ อุทยานแห่งชาติไทรทอง อำเภอหนองบัวระเหว (วันที่ 6 - 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2562) โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมวิ่งเทรล จำนวน 4 รุ่น 1) เทรลซาเลนจ์ระยะ 35 กม. 2) เทรลซาเลนจ์ ระยะ 12 กม. 3) ฟันรันเทรล ระยะ 5 กม. และ 4) แพนมีลีเทรล ระยะ 5 กม.

หลังสถานการณ์โควิด-19 ภายหลังจากที่มีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 จังหวัดชัยภูมิมีศักยภาพความพร้อมที่จะใช้เป็นพื้นที่สำหรับใช้จัดการแข่งขันกีฬากลางแจ้งแนวผจญภัยในระดับประเทศ มีเส้นทางที่สามารถจัดกิจกรรมกีฬากลางแจ้งแนวผจญภัย ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากการพิจารณาสำรวจเส้นทาง และองค์ประกอบที่เหมาะสมทุกด้านแล้ว เล็งเห็นว่าในพื้นที่ อุทยานแห่งชาติจังหวัดชัยภูมิ มีความเหมาะสม ทั้งเส้นทางแข่งขันที่นักกีฬาจะได้สัมผัสกับเส้นทางวิ่งใน ภูมิประเทศตามธรรมชาติที่สวยงาม ซึ่งเป็นเส้นทางแข่งขันที่จะมีความสวยงาม สนุกสนาน ท้าทายความสามารถของนักกีฬาแต่ยังคงมีความปลอดภัย และการมีส่วนร่วมของชุมชนชาวบ้านที่เปี่ยมไปด้วยอัธยาศัยไมตรี รวมถึงมาตรการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับกิจกรรมการแข่งขันกีฬาวิ่งในภูมิประเทศหรือเทรลรันนิ่งได้อย่างดีสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีการจัดกิจกรรมวิ่งเทรล ดังนี้

1) อุทยานแห่งชาติไทรทอง ได้จัดกิจกรรมวิ่งเทรล ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2565 โดยแบ่งเป็น 2 รุ่น 1) เทรลซาเลนจ์ ระยะ 32 กิโลเมตร. และ 2) เทรลซาเลนจ์ ระยะ 12 กิโลเมตร. และกิจกรรมวิ่งเทรล ครั้งที่ 3 (วันที่ 6 สิงหาคม 2566) ระยะการแข่งขัน 15 และ 5 กิโลเมตร

2) อุทยานแห่งชาติภูแลนคา อำเภอเมืองชัยภูมิ ได้จัดกิจกรรมวิ่งเทรลในวันอาทิตย์ที่ 24 กรกฎาคม 2565 โดยมีระยะทางในการแข่งขัน ได้แก่ 1) ระยะทาง 50 กิโลเมตร 2) ระยะทาง 31.6 กิโลเมตร และ 3) ระยะทาง 13 กิโลเมตร ถือเป็นกิจกรรมการแข่งขันกีฬารายการแรกๆ ที่ได้จัดขึ้น

3) อุทยานแห่งชาติตาโตน อำเภอเมืองชัยภูมิ ได้จัดกิจกรรมวิ่งเทรลในวันอาทิตย์ที่ 18 มิถุนายน 2566 โดยมีระยะทางการแข่งขัน ได้แก่ 1) ระยะทาง 23 กิโลเมตร 2) ระยะทาง 10 กิโลเมตร และ 3) ระยะทาง 5 กิโลเมตร

นอกจากนี้สิ่งดึงดูดใจที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความสวยงามแล้ว ยังมีสิ่งดึงดูดใจจากกิจกรรมวิ่งเทรล คือของแจกสำหรับผู้สมัครเข้าร่วมกิจกรรมวิ่งเทรลได้แก่ เสื้อที่ระลึก และของที่ระลึกอื่น ๆ เช่น กระเป๋าผ้าผลิตภัณฑ์ชุมชน

2) ด้านความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว (Access) นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เดินทางมาร่วมกิจกรรมวิ่งเทรลด้วยรถยนต์ส่วนตัว เพื่อความสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากมีกำหนดการในการปล่อยตัวนักกีฬาแบบเป็นช่วงเวลา เพื่อลดความแออัด เช่น เวลา 05.00 น. และ เวลา 06.00น. โดยมีการกำหนดเส้นทางในการคมนาคมขนส่งภายในอุทยานฯ สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกสบายเช่น น้ำตก หน้าผา จุดชมวิว เป็นต้น และเมื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีสถานที่จอดรถเพียงพอและปลอดภัย นอกจากนี้ยังมีระบบขนส่งสาธารณะที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และมีสถานที่ให้บริการทางคมนาคม เช่น ปั้มน้ำมัน จุดพักรถ ทั่วถึง พอเพียง

3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ได้แก่ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้นักท่องเที่ยว อาทิ สาธารณูปโภคน้ำไฟ โทรศัพท์ ห้องสุขา การจัดเตรียมสุขาเคลื่อนที่ในจำนวนที่สอดคล้องกับจำนวนนักวิ่ง วางกระจายให้นักวิ่งสามารถเข้าถึงได้สะดวก ทั่วถึงและเพียงพอ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวมีความจำเป็นต้องใช้ เช่น ร้านอาหาร โรงพยาบาล ธนาคาร การบริการในกรณีฉุกเฉินก็มีความสำคัญเช่นกัน ซึ่งในบริเวณอุทยานฯ ร้านค้าอยู่ใกล้แหล่งแหล่งท่องเที่ยวและชุมชน ร้านอาหารสำหรับบริการที่หลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการ

4) ด้านการบริการที่พัก (Accommodation) ได้แก่ มีจำนวนที่พักที่เพียงพอ พร้อมทั้งมีความหลากหลายด้านราคาและการบริการที่เหมาะสม โดยเปิดให้มีการจองจุดกางเต้นท์บริเวณโซนที่ทำกรอุทยานแห่งชาติ เนื่องจากในโซนนี้จะมีบริการไฟฟ้า 24 ชั่วโมง มีสถานที่ใกล้กับลานจอดรถ และจุดบริการนักท่องเที่ยวที่มาร่วมกิจกรรมวิ่งเทรล/จุดปล่อยตัว ซึ่งสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ 200 คน โดยมีบริการให้เช่าเต้นท์ 2 แบบ แบบเคบิ้นราคา 300 บาทต่อหลัง/คีน และแบบโดม 225 ต่อหลัง/คีน ชุดเครื่องนอนชุดละ 60 บาทต่อคีน (หมอน/ที่รองนอน/ถุงนอน) หรือหากต้องการเช่าเฉพาะ หมอน หรือที่รองนอน หรือถุงนอน คิดค่าเช่า 20 บาทต่อชิ้น

นอกจากนี้บริเวณใกล้กับอุทยานฯ ยังมีที่พักหลากหลายประเภทได้แก่ รีสอร์ท ที่พักรายวัน ฯลฯ โดยมีราคาที่พักตั้งแต่ 300-1,800 บาท ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกตามความต้องการให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการได้

อภิปรายผล

ศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา: วิ่งเทรล จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

1. ด้านสิ่งที่ดึงดูดใจ จัดเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นสิ่งจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น ในจังหวัดชัยภูมิมีศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีชื่อเสียงและความสวยงาม มีความสมบูรณ์ของระบบนิเวศประกอบไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและมีค่า เช่น พันธุ์ไม้ ของป่า สัตว์ป่านานาชนิด ตลอดจนทิวทัศน์ ป่า และภูเขาที่สวยงาม ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมวิ่งเทรลในรูปแบบการวิ่งผจญภัยในพื้นที่ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับ Chuaybumrung (2009) ที่กล่าวถึงสิ่งดึงดูดใจคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวได้ เช่น สิ่งดึงดูดใจประเภทแหล่ง

ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ทะเล ภูเขา น้ำตก เกาะ แม่น้ำ หาดทราย ฯลฯ ซึ่งสิ่งดึงดูดใจนี้หมายรวมถึงสิ่งที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงหรือมีความโดดเด่นและเป็นที่น่าสนใจกว่าแหล่งอื่น ๆ เช่น ทะเลหมอก ทะเลแหวก เป็นต้น และ สอดคล้องกับ Aquino (2020) กล่าวว่า สิ่งดึงดูดใจเป็นคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากคุณลักษณะสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท ซึ่งทำให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นมีความโดดเด่นแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นพิจารณาได้จากหลายปัจจัย ทั้งด้านกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ระบบนิเวศ พืช สัตว์ ฯลฯ และศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวส่งผลและมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกกับการบริหารจัดการนั่นคือ เมื่อศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้นทำให้การบริหารจัดการสูงขึ้นเช่นกัน

2. ด้านความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว (Access) นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เดินทางมาร่วมกิจกรรมวิ่งเทรลด้วยรถยนต์ส่วนตัว เพราะมีกำหนดการในการปล่อยตัวนักกีฬาแบบเป็นช่วงเวลา เพื่อลดความแออัด เช่น เวลา 05.00 น. และ เวลา 06.00 น. โดยมีการกำหนดเส้นทางในการคมนาคมขนส่งภายในอุทยานฯ สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกสบายเช่น น้ำตก หน้าผา จุดชมวิว เป็นต้น และเมื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีสถานที่จอดรถเพียงพอและปลอดภัย นอกจากนี้ยังมีระบบขนส่งสาธารณะที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และมีสถานที่ให้บริการทางคมนาคม เช่น ปั้มน้ำมัน จุดพักรถ อย่างทั่วถึง พอเพียง

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ได้แก่ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้นักท่องเที่ยว อาทิ สาธารณูปโภคน้ำไฟ โทรศัพท์ ห้องสุขา นักกีฬา มีการจัดเตรียมสุขาเคลื่อนที่ในจำนวนที่สอดคล้องกับจำนวนนักวิ่ง วางกระจายให้นักวิ่งสามารถเข้าถึงได้สะดวก ทั่วถึง และเพียงพอ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวมีความจำเป็นต้องใช้ เช่น ร้านอาหาร โรงพยาบาล ธนาคาร จุดบริการนักท่องเที่ยว การบริการในกรณีฉุกเฉิน ก็มีความสำคัญเช่นกัน ซึ่งในบริเวณอุทยานฯ ร้านค้าอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวและชุมชน ร้านอาหารสำหรับบริการที่หลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการ สอดคล้องกับอัมรินทร์ สุขเกษม (2562) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของสโมสรฟุตบอลอาชีพ พบว่า ความต้องการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของแฟนคลับสโมสรฟุตบอลอาชีพในเรื่องมีร้านค้าขายอาหารและเครื่องดื่มที่มีความหลากหลาย ณ สนามแข่งขันและแหล่งท่องเที่ยว โดยตั้งอยู่ในทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมและสังเกตได้ง่าย

4. ด้านการบริการที่พัก (Accommodation) ได้แก่ มีจำนวนที่พักที่เพียงพอ พร้อมทั้งมีความหลากหลายด้านราคาและบริการที่เหมาะสม โดยเปิดให้มีการจองจุดกางเต็นท์บริเวณโซนที่ทำกรอุทยานแห่งชาติ เนื่องจากในโซนนี้จะมีบริการไฟฟ้า 24 ชั่วโมง มีสถานที่ใกล้กับลานจอดรถ และจุดบริการนักท่องเที่ยวที่มาร่วมกิจกรรมวิ่งเทรล/จุดปล่อยตัว นอกจากนี้บริเวณใกล้กับอุทยานฯ ยังมีที่พักหลายประเภทได้แก่ รีสอร์ท ห้องพักรายวัน ฯลฯ โดยมีราคาที่พักตั้งแต่ 300-1,800 บาท ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกตามความต้องการให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการได้ สอดคล้องกับ ญัฐวุฒิ เหมาะประมาณและสุวารี นามวงศ์(2560) พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับที่พักหลายประเภทในบริเวณพื้นที่จัดกิจกรรมให้เลือกตามความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท ห้องพักรายวัน ฯลฯ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย พบว่า ศักยภาพสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา: วิ่งเทรล ประกอบด้วย 1) ด้านสิ่งที่ดึงดูดใจ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ 4 แห่ง ประกอบกับความพร้อมในการจัดกิจกรรมวิ่งเทรล ซึ่งนักวิ่งสามารถสัมผัสกับเส้นทางวิ่งในภูมิประเทศตามธรรมชาติที่สวยงาม และมีมาตรฐานความปลอดภัย 2) ด้านความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว ระบบการคมนาคม ระบบขนส่งสาธารณะที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และมีสถานที่ให้บริการทางคมนาคม เช่น ปั้มน้ำมัน จุดพักรถ อย่งทั่วถึงและพอเพียง 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้นักท่องเที่ยวร้านอาหาร จุดบริการนักท่องเที่ยว การบริการในกรณีฉุกเฉิน 4) ด้านการบริการที่พัก ได้แก่ จำนวนที่พักที่เพียงพอต่อความต้องการ พร้อมทั้งมีความหลากหลายด้านราคาและการบริการที่เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2565). *ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2565 - 2570)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- ณัฐภูมิ เหมาะประมาณและสุวารี นามวงศ์. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันบางแสน ไทยแลนด์ สปีดเฟลตีวัล จังหวัดชลบุรี*. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, ปีที่ 11 (ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2560), หน้า 186-201.
- สัจจา ไกรศรีรัตน์. (2560). *การเพิ่มคุณภาพและศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตก*. ใน การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- อัมรินทร์ สุขเกษม. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของสโมสรฟุตบอลอาชีพ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยพะเยา.
- Aquino, R. S. (2020). Book Review: Dolezal, C., Trupp, A. & Bui, H. T. (Eds.). (2020). *Tourism and Development in Southeast Asia*. *Austrian Journal of Southeast–East Asian Studies*, 13(1), 161–164.
- Chuaybumrung, T. (2009). *Role of Local Government Organization and Sustainable Tourism Development Based on the Concept of Sufficiency Economy*. Cabinet Press and the Royal Gazette.
- Fourie, J., Siebrits, K., & Spronk, K. (2011). *Tourist displacement in two South African sport mega-events*. *Development Southern Africa*, 361-365.